

BERÄTTELSER

Slavflickan Melki

Av Lena Bengtsson

Kejsaren ger missionen tillåtelse att starta i Addis Abeba. Josef Svensson och Tewolde Berhan Medhen får ansvaret. En pojkskola börjar. Där finns inte plats för flickor. Anna-Lena Jönsson Röstin och Petrea Paulsson kommer från Sverige för att starta en flickskola. De hyr en gård. Det regnar in genom taket, väggarna måste repareras och bänkarna gungar på det ojämna jordgolvet. De skaffar getter för att skolbarnen skall få mjölk, smör och kött och de odlar grönsaker. Trettiotvå flickor kommer till skolstarten. En man som heter Embajo lämnar hela sin familj på skolan, bland dem Melki, och ger sig av på affärsresor. Ett rykte går att han är slavjägare. Han betalar inte skolavgiften så skolan säger upp avtalet. När familjen ska åka vill Melki inte följa med. Hon berättar för sina fröknar att hon är slav och får arbeta hårt varje dag från morgon till kväll utan lön. Hon får stanna på skolan.

En dag kommer Embajo och kräver att lärarna ska lämna tillbaka Melki till honom. Han äger henne. Lärarna vägrar. Kejsaren har förbjudit slaveri i landet. Vill Melki så har hon rätt att stanna på skolan. Embajo stämmer skolan i en domstol som har hand om mål mellan européer och etiopier. Petrea och skolans elever stannar hemma och ber för Melki under hela rättegången. Anna-Lena och Tedla Afley, som är på besök från Harar, följer med henne till domstolen. Anna-Lena är arg och besviken. Hur kan Gud tillåta den här mannen att stämna skolan?

Embajo säger till rätten att han och hans familj har varit i skolan tre år och fem månader. Nu har skolan kastat ut dem.

Domaren avbryter honom. Han har inte tid att lyssna till historier. Vad vill Embajo? Embajo tar sats igen och börjar säga: ”Detta mitt barn...”

”Slav menar du”, domaren avbryter honom igen.

”Slav. Hon har arbetat i köket hela tiden och Anna-Lena har lovat betala mig 5-6 thaler (etiopiska kronor) i månaden. Jag har inte fått en enda.”

”Varför tog du din slav till skolan?”

”För att hon skulle få lära sig.”

”Förstår du inte att den dag du satte din slav i missionens skola var hon fri. Du har ingen rätt över henne eller de pengar hon tjänar.”

”Ja, men hon har inte fått någon undervisning. Hon kan inte läsa en bokstav!”

Tedla Afley föreslår att man ska ta fram en bok så att Melki får läsa högt för dem. Melki gömmer sig bakom Anna-Lena. Domaren vinkar med handen och säger att det inte behövs. Melki är fri oavsett om hon kan läsa eller inte. Målet är avslutat.

Melki väntar tillsammans med sina vänner på att fribrevet skall skrivas ut. När de

kommer tillbaka till skolan trängs elever och personal för att få se brevet med sigillet. Där stod:

”Detta är ett fribrev för Melki, att hon denna dag är fri och att hennes förre herre, som gjorde anspråk på henne själv och de pengar hon förtjänar med sitt arbete, ingen sådan rätt äger.” Gud lyssnade inte till Anna-Lenas böner om att stämningen skulle dras tillbaka. Istället fick Melki ett fribrev att visa fram om någon försökte tvinga henne till slaveri. Anna-Lena tackar Gud för att han ordnat allt så bra.

Tackar du Gud för ditt fribrev, Jesus? Du behöver inte slava i synden. Du har all rätt att följa Jesus. Han betalade med sitt liv för din frihet.

Fakta

- Slaveri förekom i Etiopien in på 1900-talet trots att det förbjöds redan i mitten av 1800-talet av kejsar Tewodoros. Kejsare Menelik II (1889-1913) förbjöd det formellt men det var många som bröt mot förbudet. Kronprins Haile Selassie (1930-1974) stiftade lagar mot slaveriet men några furstar trotsade honom och höll slavmarknader på sina områden. Som slavar användes krigsfångar men också människor som bodde i avlägsna byar. Slavjägarna kidnappade människor när de gick i sitt arbete ute på marken eller sov i sina hem. När slaveriet upphävdes stannade många kvar hos slavägaren eftersom de inte visste varifrån de kom eller var de skulle hitta sin familj. Skillnaden var att de hade rätt till lön för sitt arbete och kunde gå till en domstol för att få fribrev.

- Du har kanske hört talas om slavarna som såldes till Amerika. Vet du att kriminella organisationer och handelsmän, som tog människor till fånga i Afrika, drev dem i karavaner till kusten? De som inte såldes till Amerika skeppades över Medelhavet på båtar till arabstaterna.

- Idag har vi inte slaveri på samma sätt men människor som vill tjäna pengar utnyttjar andra i något vi kallar för trafficking. Det liknar på många sätt slaveriet. Istället för gratis arbetskraft skuldsätter man människor så att de får svårt att betala för sig. Så länge de har en skuld tvingas de arbeta för långgivaren. Skulden växer hela tiden som arbetsgivaren tycker att han har nytta av arbetstagaren.